

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.llyw.cymru
www.gov.wales

Safonau'r Gymraeg

Welsh Language Standards

Mike Hutchings

16 Rhagfyr - December 2015

Cyflwyniad

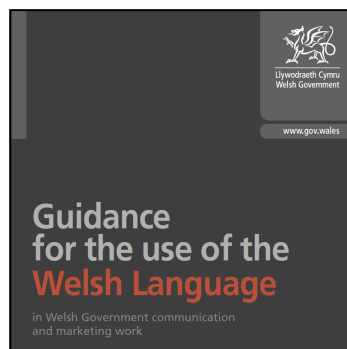
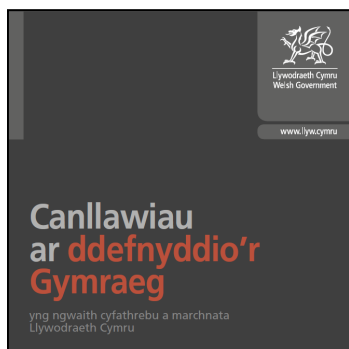
Introduction

Mae Llywodraeth Cymru yn darparu gwasanaeth cyfathrebu a gwybodaeth ddwyieithog yn barod.

Welsh Government already provides a bilingual communication and information service.

Safonau'r Gymraeg - Canllawiau

Welsh Language Standards - Guidance

Heriau

Challenges

- Cyfryngau cymdeithasol - Social media
- E-bwletinau - E-bulletins
- Fideo - Video
- Cyfeiriadau'r we - Web addresses

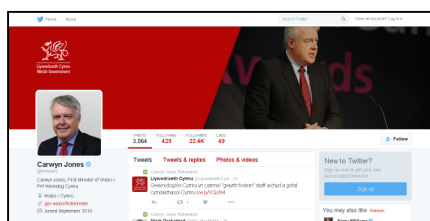
Cyfryngau cymdeithasol

Social media

Cyfryngau cymdeithasol

Social media

Un sianel
neu ddau

One
channel or
two

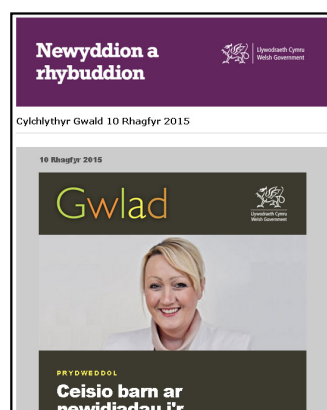
E-bwletinau

E-bulletins

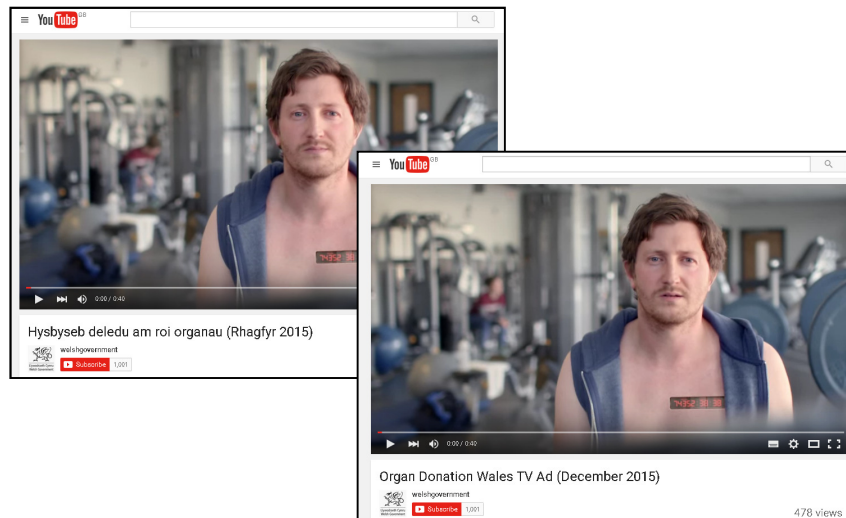

E-bwletinau

E-bulletins

Fideo Video

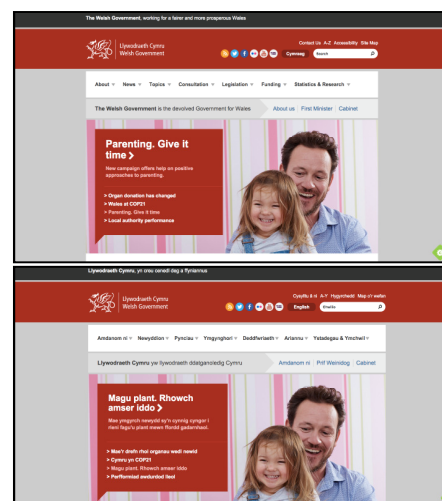
Cyfeiriadau'r we Web addresses

Saesneg - English

<http://gov.wales/?lang=en>
<http://llyw.cymru/?lang=en>

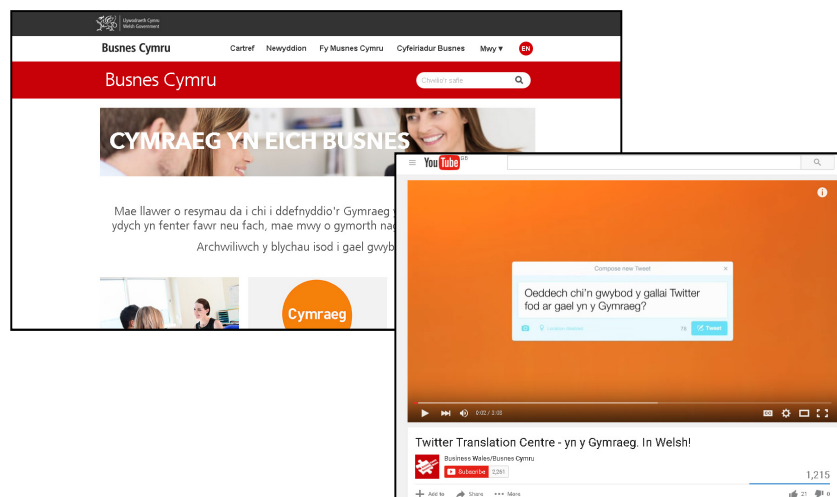
Cymraeg - Welsh

<http://gov.wales/?lang=cy>
<http://llyw.cymru/?lang=cy>

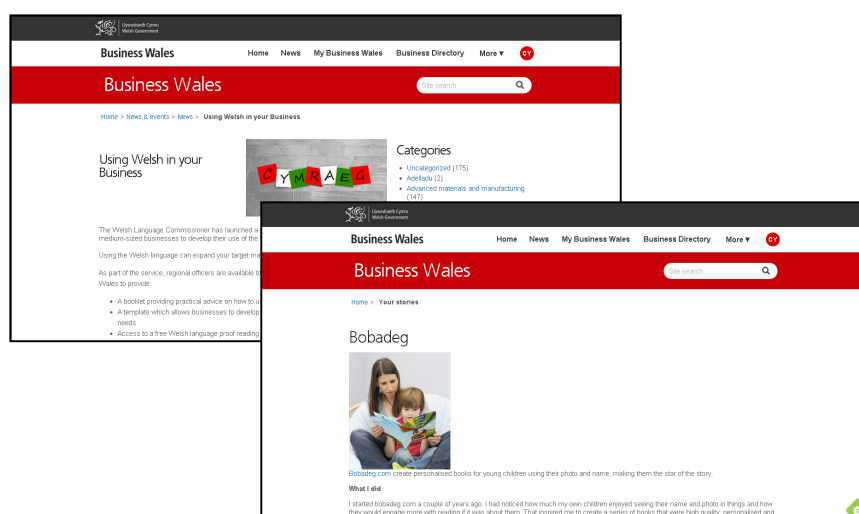
Arferion gorau

Best practice

Arferion gorau

Best practice

Ac i orffen... And finally...

Mae cyflwyno Safonau'r Gymraeg yn rhoi cyfle i:

- Ganolbwyntio ar ein cynnig cyfathrebu digidol yn y Gymraeg
- Ddarparu cynnwys mwy addas ac sydd wedi'i deilwra, yn y ffyrdd mwyaf addas

Introduction of the Welsh Language Standards provides the opportunity to:

- Focus on our Welsh language digital communication offering
- Deliver more appropriate, tailored content in the most appropriate ways

Safonau'r Gymraeg

Welsh Language Standards

Bethan Griffiths

16 Rhagfyr / December 2015

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.llyw.cymru
www.gov.wales

Wyt ti'n barod?

CYMRÆG

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Are you ready?

CYMRÆG

**Paratoi at
Gydymffurfio**

Bwrdd Rhaglen yn goruchwyllo'r gwaith

- 4 ffrwd waith:
  - CRYNO
  - Defnydd mewnol o'r Gymraeg
  - Ymgysylltu mewnol
  - Cofnodion gwybodaeth ar gwsmeriaid a'u dewis iaith

**Preparing for
Implementation**

Programme Board overseeing the work

- 4 workstreams:
  - CRYNO
  - Internal Use of Welsh
  - Internal Engagement
  - Customer information records on language preference

Cymorth i staff / Support for staff

Y fewnwrwyd:

Un man canolog ar gyfer gwybodaeth a chymorth ymarferol am y Gymraeg

- Erthyglau newyddion;
- Polisiau;
- Canllawiau;
- Cysylltiadau
- FAQs.

The intranet:

One stop shop for information and practical support on the Welsh language

- News articles;
- Policies;
- Guidance;
- Contacts
- FAQs

Safonau'r Gymraeg – chwe mis i baratoi
09/10/2015

Safonau'r Gymraeg – chwe mis i baratoi

Ar 30 Medi, cafodd Uywodraeth Cymru wybod pa rai o Safonau'r Gymraeg sy'n berthnasol i ni. Nawr, mae gennym chwe mis i baratoi cyn y daw'r Safonau i rym ar 30 Mawrth 2016.

Cyfes o ofynion sy'n rhwymo mewn cyfrath, a reoleiddir gan Gomisynydd y Gymraeg, yw'r Safonau hyn. Hi sy'n penderfynu pa Safonau i'w rhoi ar y sefydliadau a enwir yn y mesur. Mae Uywodraeth Cymru, ynghyd ag awdurdodau lleol a pharciau cenedlaethol, ymhlith y rhai cyntaf a fydd yn rhoi'r Safonau ar waith.

Pam mae gennym ni Safonau'r Gymraeg?

Nod y Safonau yn gwella'r gwasanaethau dwyieithog y gall pobl Cymru ddigwyf eu derbyn gan eu Uywodraeth. Maen nhw'n datgan yn glir beth yw ein cyfrifodebau o ran darparu gwasanaethau dwyieithog rhagorol a sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg.

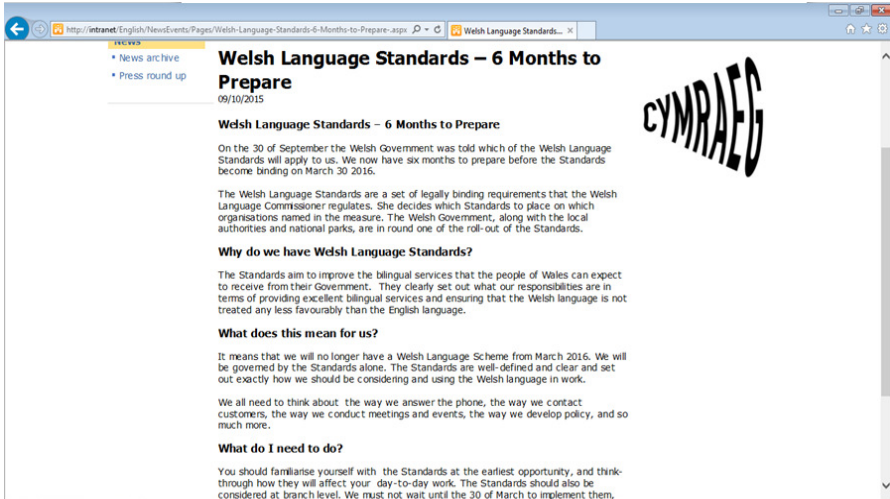
Beth mae hyn yn ei olygu i ni?

Mae'n golygu na fydd gennym Gyflun Iaith o fis Mawrth 2016 ymlaen, ac mai'r Safonau yn unig fydd yn ein llywodraethu. Mae'r Safonau'n glir a phendant ac yn nodi union sut ddylem fod yn ystyried ac yn defnyddio'r Gymraeg yn ein gwaith.

Mae angen i bob un ohonon feddwl am y modd rydym ni'n ateb y ffôn, yn cysylltu â chwsmeriaid, yn cynnal cyfarfodydd a digwyddiadau, yn datblygu pols, a llawer iawn mwy.

Beth sydd angen i mi ei wneud?

Dylech ddarllen a deall y Safonau cyn gynted â phosib, a meddwl sut y byddan nhw'n effeithio ar eich gwaith bob dydd. Dylid ystyried y Safonau ar lefel cangen hefyd. Ni ddylem aros tan 30 Mawrth cyn eu gweithredu nhw, ond dechrau cyflwyno newidadau cyn gynted ag y bo modd.

Welsh Language Standards – 6 Months to Prepare
09/10/2015

Welsh Language Standards – 6 Months to Prepare

On the 30 of September the Welsh Government was told which of the Welsh Language Standards will apply to us. We now have six months to prepare before the Standards become binding on March 30 2016.

The Welsh Language Standards are a set of legally binding requirements that the Welsh Language Commissioner regulates. She decides which Standards to place on which organisations named in the measure. The Welsh Government, along with the local authorities and national parks, are in round one of the roll-out of the Standards.

Why do we have Welsh Language Standards?

The Standards aim to improve the bilingual services that the people of Wales can expect to receive from their Government. They clearly set out what our responsibilities are in terms of providing excellent bilingual services and ensuring that the Welsh language is not treated any less favourably than the English language.

What does this mean for us?

It means that we will no longer have a Welsh Language Scheme from March 2016. We will be governed by the Standards alone. The Standards are well-defined and clear and set out exactly how we should be considering and using the Welsh language in work.

We all need to think about the way we answer the phone, the way we contact customers, the way we conduct meetings and events, the way we develop policy, and so much more.

What do I need to do?

You should familiarise yourself with the Standards at the earliest opportunity, and think through how they will affect your day-to-day work. The Standards should also be considered at branch level. We must not wait until the 30 of March to implement them.

Safonau'r Gymraeg

Ar 30 Medi, cafodd Llywodraeth Cymru wybod pa rai o Safonau'r Gymraeg sy'n berthnasol i ni. Nawr, mae gennym chwe mis i baratoi fel sefydliad cyn y daw'r Safonau i rym ar 30 Mawrth 2016.

Cyffres o ofynion sy'n rhwymo mewn cyfraith, a reoleiddir gan Gomisiynydd y Gymraeg, yw'r Safonau hyn. Hi sy'n penderfynu pa Safonau sy'n berthnasol i'r sefydliadau a enwir yn y mesur.

Pam mae gennym ni Safonau'r Gymraeg?
Nod y Safonau yn gwella'r gwasanaethau dwyieithog y gall pobl Cymru ddisgwyl eu derbyn gan eu Llywodraeth. Mae'n nhw'n dalgan yn glir beth yw ein cyfrifoldebau o ran darparu gwasanaethau dwyieithog rhagorol a sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thyn yn llai ffafnol na'r Saesneg.

Beth mae hyn yn ei olygu i ni?
Mae'r Safonau'n glir a phendant ac yn nodi'n union sut y dylem fod yn ystyried ac yn delnyddio'r Gymraeg yn ein gwaith.

Mae angen i bob un ohonom feddwl am y modd rydym ni'n ateb y fflon, yn cysylltu â chwsmeriaid, yn cynnal cyfarfodydd a digwyddiadau, yn datblygu polisi, a llawer llawer mwy.

Beth sydd angen i mi ei wneud?
Dylech ddarllen a deall y Safonau cyn gynted â phosib, a meddwl sut y byddan nhw'n effeithio ar eich gwaith bob dydd. Mae llyth o wybodaeth ar gael ar y ffeirymwyd gan gynnwys: Hysbysiad Cydymffurfio' sy'n rhestru'r Safonau y bydd yn ofynnol i ni gydymffurfio â nhw. Dylem ddechrau cyflwyno unrhyw newidiau cyn gynted ag y bo modd.

Pa gymorth sydd ar gael?
Mae gan bob Gŵip dim o Gydgy-sylltwyr y Gymraeg, a dylech droi atyn nhw os oes gennych unrhyw gwestiynau na all rheolwyr linell eu hatb. Mae lloer gwiad o wybodaeth ar dudalennau iaith Gymraeg y ffeirymwyd.

Pam fod y Safonau yn bwysig? **Why are the Standards important?**

- I wella gwasanaeth i gwsmeriaid (Better customer service)
- English and Welsh should be treated equally
- To promote our language
- Better policy outcomes for the people of Wales
- Canlyniadau polisi gwell ar gyfer pobl Cymru
- I hyrwyddo ein hiaith
- Fel bod Cymraeg a Saesneg yn cael eu trin yn gyfartal
- I wella gwasanaeth i gwsmeriaid

Chwiliwch am 'Safonau Iaith' ar y fewnwyd.
Search 'Welsh Language Standards' on the intranet.

CYMRAG

Wyt ti'n barod? **Are you ready?**

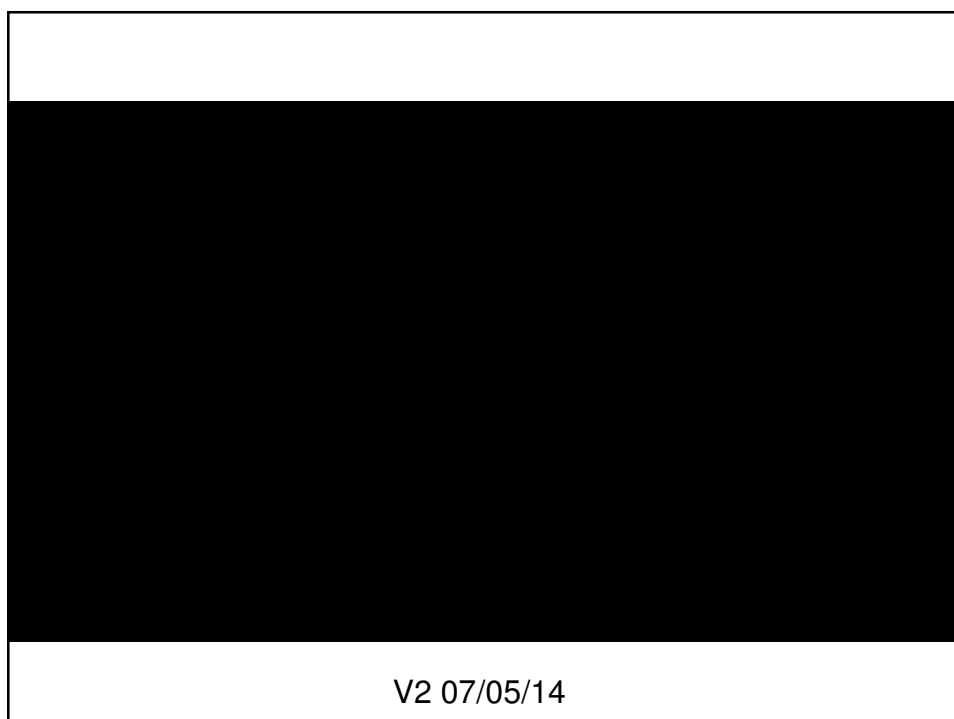
Cofia ateb pob galwad ffôn gyda chyfarfriad dwyieithog
Always answer the phone with a bilingual greeting

I ddangos i'r galwr bod Llywodraeth Cymru yn hapus i dderbyn galwadau Cymraeg.
This demonstrates that the Welsh Government is happy to take calls in Welsh.

Good morning
Good afternoon
Prynhawn da
Bore da

Chwiliwch am 'Safonau Iaith' ar y fewnwyd.
Search 'Welsh Language Standards' on the intranet.

CYMRAG

Cymorth i staff   Support for staff

Canllawiau Cyflym i...

- Ateb y ffôn yn ddwyieithog;
- Drafftio dwyieithog;
- Defnyddio e-bost yn ddwyieithog;
- Drefnu cyfarfodydd a digwyddiadau;
- Weithio gydag adrannau Llywodraeth y DU;
- Newid Microsoft Office i'r Gymraeg (fideo)

Quick guides to...

- Answering the phone bilingually;
- Bilingual drafting;
- Using e-mail bilingually;
- Organising meetings and events;
- Working with UK Government departments;
- Changing Microsoft Office to Welsh (video)

Cymorth i staff   Support for staff

Templedi arwyddion i staff (e.e. wrthi'n cyfweld, cyfarfod wedi symud, ddim yn gweithio)

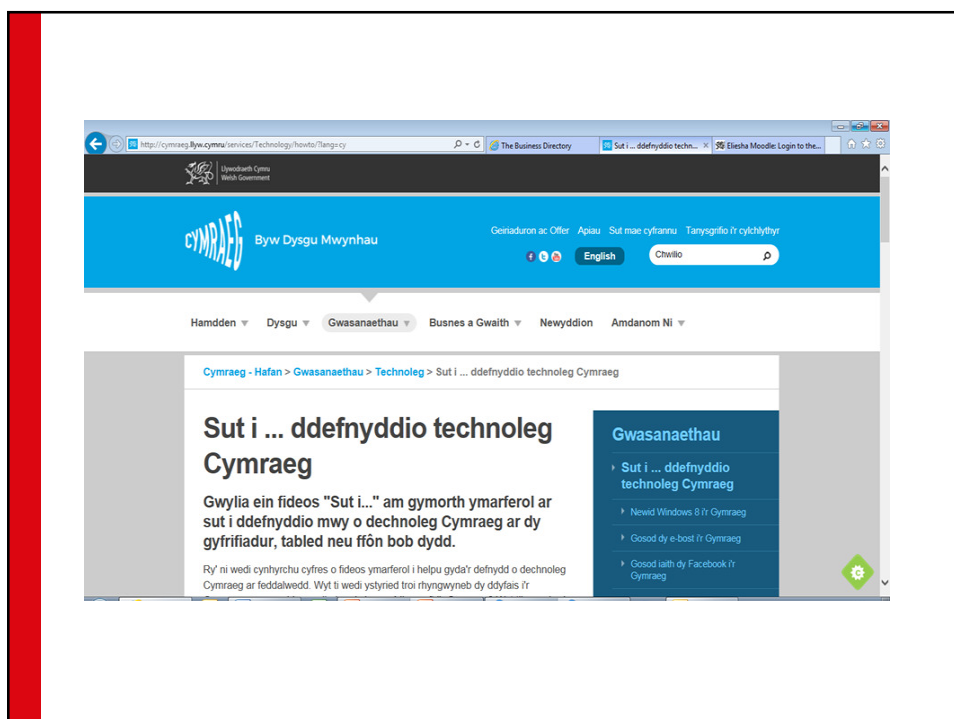
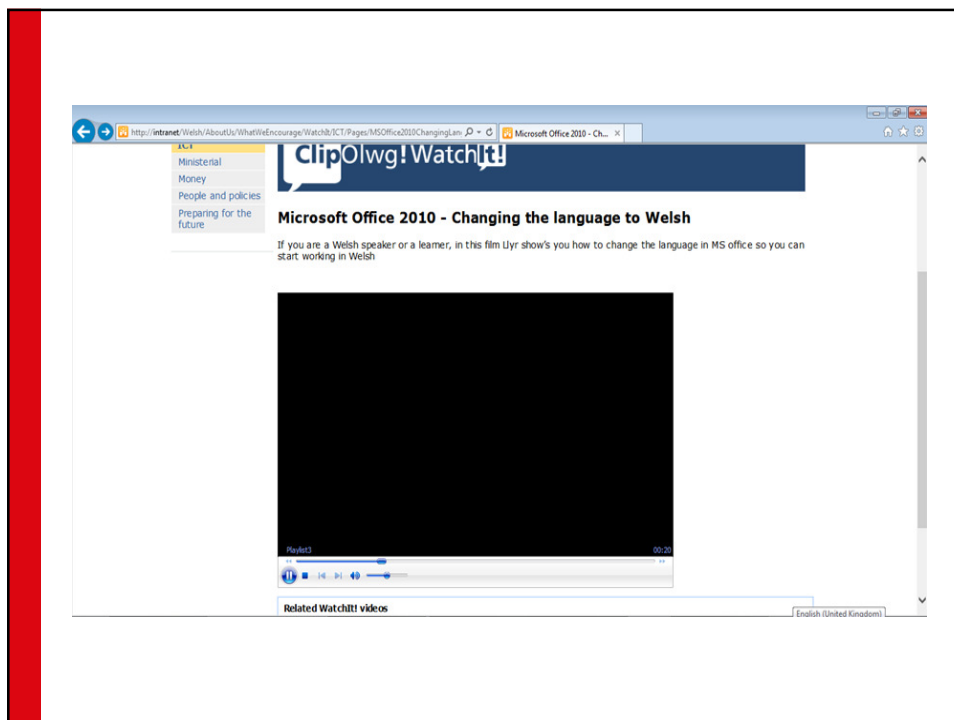
Canllaw ar ddefnyddio gwirydd sillafu/gramadeg a [BydTermCymru](#)

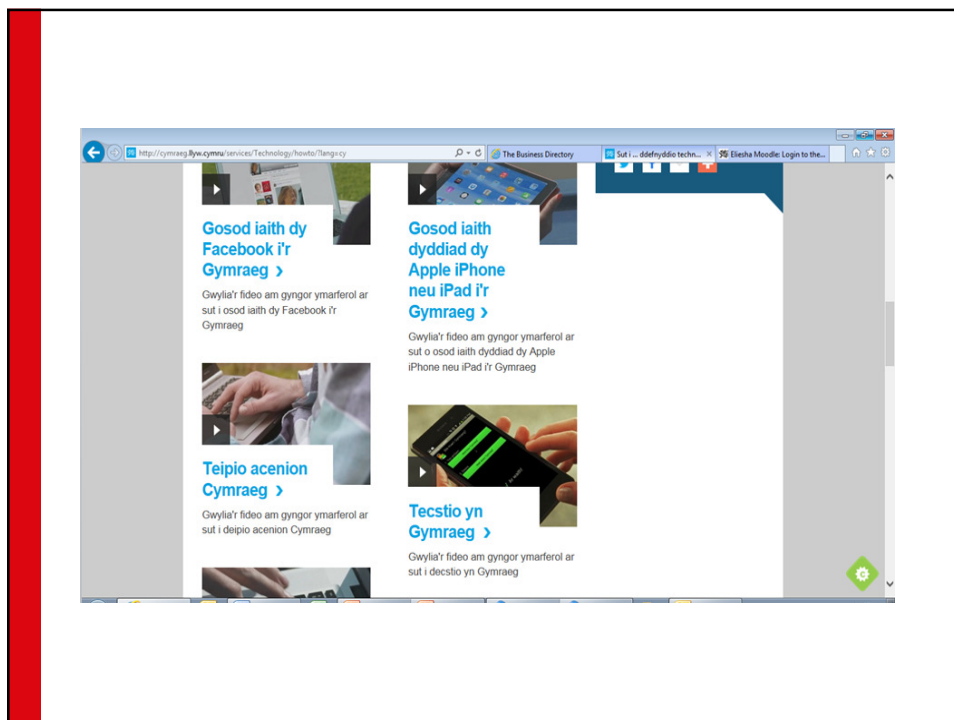
FIDEOS - Sut i...ddefnyddio technoleg Cymraeg (e.e. newid iaith Mac i'r Gymraeg, newid Facebook i'r Gymraeg, teipio acenion Cymraeg)

Signage templates for staff (e.g. interview in progress, meeting room moved, out of order)

Guidance on using spell/grammar check and [BydTermCymru](#)

VIDEOS - How to...use Welsh language technology (e.g. changing Mac to Welsh, change Facebook to Welsh, type Welsh accents)

Ble alla i gael rhagor o wybodaeth? Where can I find more information?

- Y Fewnrwyd/ Intranet
  - Un man / one stop shop
- Brandio / Branding
- Fideos / Videos
- Cynllun.laith@Cymru.gsi.gov.uk

